

Respons

Kamerun: Er det vanlig å være enebarn eller å ha få slektninger?

Problemstilling/spørsmål:

- Er det vanlig å være enebarn i Kamerun?
- Er det vanlig at folk har få slektninger?

Er det vanlig å være enebarn i Kamerun?

Nei, det er høyst uvanlig å være enebarn i Kamerun. I henhold til den sist tilgjengelige demografi- og helseundersøkelsen i Kamerun for 2004, utført med teknisk bistand fra den statlige amerikanske bistandsorganisasjonen USAID, fordelte størrelsen på barnekullene til kvinner i alderen 45-49¹ seg slik:

Antall barn noen gang født av kvinner i aldersgruppa 45-49, 2004

Ingen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 eller flere
3,7 %	4,8 %	5,5 %	5,9 %	7,8 %	7,8 %	12,3 %	12,1 %	10,7 %	11,6 %	17,8 %

(Tatt fra Libité 2005, s. 70, tabell 4.5)

Kvinner i denne aldersgruppa hadde gjennomsnittlig født 6,50 barn i 2004, og hadde 5,35 levende barn på intervju tidspunktet. Hele 80,1 % hadde født fire eller flere barn.

Tilsvarende tall fra undersøkelsen publisert i 1991 er ganske like:

¹ Denne gruppa er tatt med siden den er den med høyest alder i undersøkelsen, og de færreste kvinner får flere barn etter at de har fylt 50. Disse tallene er derfor en god indikasjon på hvor mange barn kvinner får i gjennomsnitt før de ikke lenger får barn.

Respons **Kamerun: Er det vanlig å være enebarn?**

Antall levendefødte barn, kvinner i aldersgruppa 45-49, 1990

Ingen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 eller flere
10,3 %	5,8 %	7,1 %	4,9 %	4,6 %	6,3 %	7,5 %	7,4 %	14,2 %	9,0 %	22,8 %

(Tatt fra Balépa, Fotso & Barrère 1991, s. 38, tabell 3.7)²

Kvinner i denne aldersgruppa hadde gjennomsnittlig født 6,29 levende barn i 1990, og hadde 4,66 levende barn på intervju tidspunktet. 71,8 % hadde født fire eller flere levende barn.

Dette viser at en svært liten andel kamerunere (under 6 %) vokser opp uten søsken født av samme mor. Det er imidlertid ikke slik at personer som er sin mors eneste biologiske barn nødvendigvis er enebarn. Det er svært utbredt i Kamerun at menn har barn med mer enn én kvinne, og det er også svært vanlig at kvinner som selv har få eller ingen biologiske barn er fosterforeldre for andre barn (ofte barn av søstre eller andre relativt nære slektninger). Dermed har selv de barna som ikke har søsken med samme mor ofte halvsøsken med samme far, og/eller "fostersøsken".

Årsakene til at det er svært uvanlig at kamerunere velger å få få eller ingen barn er mange og komplekse.

Antropologen Daniel Jordan Smith har forsket på samfunnsforhold i Kameruns naboland Nigeria i en årrekke. Han tar i en artikkel for seg holdninger til familieplanlegging i igbo-befolkningen i det sørøstlige Nigeria. Der beskriver han en situasjon hvor folk helt klart forsøker å begrense hvor mange barn de får, siden det å fostre opp barn er kostbart (2004, s. 227-229). Smith viser imidlertid til at de gjennomgående anser et antall på rundt 4 barn å være ideelt:

Almost none of the married people in my samples indicated a desired fertility of less than four children, and even among secondary and university students, the vast majority desired "four," "four or five," or "at least four."

[...]

The reasons that Igbos continue to value and have large numbers of children are multiple. In interviews, when asked why they wanted to have "at least four" children, people voiced a number of rationales, including: the love of children; the need to have at least one son; the risk of mortality; the importance of having children to perpetuate one's name, lineage, legacy, and community; the benefits of having enough children to ensure a diverse set of prospects for one's offspring, with the hope that investment in at least some of them would pay off; and the need to have children who would help to provide assistance in old age. [...] very striking in the interviews and observations of people's daily lives was the importance of "having people" as the means through which individuals, families, and communities gain access to social resources in an economic context based on patron-client ties (Smith 2004, s. 229-233).

Slik Smith understreker her, må altså folks personlige beslutninger om hvor mange barn de ønsker sees i lys av at de lever i et samfunn hvor de aller fleste er avhengig av et stort nettverk

² Tallene fordeler seg noe annerledes i denne undersøkelsen siden det er antallet levendefødte barn som blir talt, i den siste undersøkelsen (Libité 2005) er også dødfødsler med i oversikten. Uansett er andelen kvinner med bare ett barn ganske lik.

Respons Kamerun: Er det vanlig å være enebarn?

av familie og andre bekjentskaper i hverdagen. Det er derfor ikke uvanlig at personer som forsøker å begrense antall barn de får blir møtt med press fra andre slektninger om å få flere barn, siden slektningene deres også har fordeler av at de får mange barn. Slektinger med mange barn innebærer større nettverk for hele slekta på sikt.

Selv om Smiths funn gjelder igbo-befolkningen i det sørøstlige Nigeria, så er det grunn til å tro at disse holdningene er vanlige også i nabolandet Kamerun. Avhengigheten av slekt og annet nettverk i hverdagen er like stor i andre områder av landet, og de gjennomsnittlige fødselstallene pr. kvinne skiller seg ikke særlig fra de vi finner for Nigeria (se Landinfo 2009).

For Kamerun underbygges dette også av funnene i helse- og demografiundersøkelsen fra 2004. Bare 0,8 % av kvinner uten barn oppgir at de ikke ønsker barn, og selv 60,5 % av kvinner med fire barn opplyser at de ønsker minst ett barn til (Fomo, Dzossa & Kamdoum 2005, s. 126).

Er det vanlig at folk har få slektninger?

Nei, det er også svært uvanlig. For selv om en person skulle tilhøre det svært lille mindretallet som selv har få eller ingen søsken, er sjansene for at vedkommende samtidig har foreldre som hadde få søsken, besteforeldre som hadde det, osv., minimale. Det finnes dermed få kamerunere som verken har søsken eller et ganske stort antall onkler, tanter, fettere og kusiner. I tillegg har kamerunere flest jevnt også kontakt med og oversikt over slektninger lengre ute på slektstreet. Årsaken er også her at det nærmest eneste sikkerhetsnett folk føler de kan ty til i en uforutsigbar og skiftende tilværelse er slekt. Derfor holder folk god oversikt over slektningene sine, de påvirker hverandre til å få barn "nok" og de tar sjelden sjansen på selv å få noe særlig færre enn fire barn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- Balépa, M., Fotso, M. & Barrère, B. (1991). *Enquête Démographique et de Santé Cameroun 1991*. Yaoundé: Direction Nationale du Deuxième Recensement Général de la Population et de l'Habitat. Tilgjengelig fra http://www.measuredhs.com/pubs/pub_details.cfm?ID=111&ctry_id=4&SrchTp=ctry [lastet ned 6. februar 2009].
- Fomo, M.A., Dzossa, A.D. & Kamdoum, A. (2005, juni). Chapitre 7 – Préférences en matière de fécondité. I République du Cameroun: *Enquête Démographique et de Santé Cameroun 2004*. Yaoundé: Institut National de la Statistique Ministère de la Planification, de la Programmation du Développement et de l'Aménagement du Territoire, s. 125-137. Tilgjengelig fra http://www.measuredhs.com/pubs/pub_details.cfm?ID=543&ctry_id=4&SrchTp=ctry [lastet ned 6. februar 2009].

Respons **Kamerun: Er det vanlig å være enebarn?**

- Landinfo (2009, 12. februar). *Respons Nigeria: Er det vanlig å være enebarn?* Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <http://www.landinfo.no>.
- Libité, Paul Roger (2005, juni). Chapitre 04 – Fécondité. I République du Cameroun: *Enquête Démographique et de Santé Cameroun 2004*. Yaoundé: Institut National de la Statistique Ministère de la Planification, de la Programmation du Développement et de l'Aménagement du Territoire, s. 61-80. Tilgjengelig fra http://www.measuredhs.com/pubs/pub_details.cfm?ID=543&ctry_id=4&SrchTp=ctry [lastet ned 6. februar 2009].
- Smith, Daniel Jordan (2004). Contradictions in Nigeria's fertility transition: The burdens and benefits of having people. *Population and Development Review* 30 (2), s. 221-238.